

En què creu
VilaWeb?Som un diari al qual tothom pot accedir lliurement
gràcies al suport dels seus lectors compromesosVull fer-me'n
subscriber[País](#) [Opinió](#) [Món](#) [Societat](#) **Cultura** [Economia](#) [Ciència](#) [Blocs](#) [Locals](#) [Publicacions](#)[Art i museus](#) [Arts escèniques](#) [Associacions](#) [Cinema](#) [Cultura popular](#) [El que he llegit](#) [Gastronomia](#) [Joc de Miralls](#) [Llengua](#) [Lletres](#) [Mitjans de comunicació](#) [Música](#) [Un estiu a Galeusca](#) [Vinyaserra](#)**Núria Pradas: 'Ensenyem a no comprar llibres perquè no cal'****Dimecres comencen les Assemblees de Lectors de VilaWeb, amb la sessió de Barcelona****Descobreixen un mausoleu romà a Tortosa que dóna pistes sobre la ubicació de la necròpolis de Dertosa**

CULTURA

Jordi Graupera: 'Ens calen lideratges que siguin superbs'

Entrevista al periodista i professor, que acaba de publicar el llibre 'La supèrbia' (Fragmenta)

Jordi Graupera, ahir a Barcelona (fotografia: Albert Salamé)

Per: [Andreu Barnils](#) i [Albert Salamé](#)
(fotografies)

04.03.2020 21:50

Segueix [@andreubarnils](#)

Sense anuncis Favorit

Jordi Graupera (1981), doctor en filosofia per la Universitat New School de Nova York, impulsor de Primàries, periodista, acaba de publicar el llibre *La supèrbia* (Fragmenta). Fa poc l'editorial va publicar *La luxúria* (Anna Punsoda), *La gola* (Adrià Pujol), *L'avarícia* (Oriol Ponsatí-Murlà) i *L'enveja* (Marina Porras). Graupera, en la brevetat de setanta-vuit pàgines, reflexiona sobre un dels pecats capitals en primera persona ('La gent sempre m'ha vist superb'), però alhora parla de manera lúcida sobre el país que, segons ell, castra el personatges forts i considera superbs caràcters que en uns altres països no ho serien. VilaWeb va parlar ahir amb Graupera a Barcelona, i la conversa es va centrar en el llibre, sense

ÚLTIMES NOTÍCIES

08:44 Cuixart creu que l'opció de l'indult és 'una falta de respecte al conjunt de la ciutadania'

poder evitar de parlar de Primàries, que aquest cap de setmana fa una convenció. Graupera diu que, ara per ara, no vol tornar a ser candidat.

Butlletí de notícies de VilaWeb

Rep les notícies de VilaWeb cada matí al teu correu

Subscriure-m'hi

—Dieu al llibre: 'Com més fràgil és una comunitat, més necessitat té de censurar els caràcters forts.'

—Els caràcters forts davant situacions adverses, i les probabilitats en contra, decideixen de tirar endavant. I això és perillós en una comunitat fràgil, perquè un error és molt més costós que en una de forta. I per tant cal controlar els caràcters forts perquè no induïxin a errors fatals. A les comunitats fràgils que pegen d'un fil, el cost de tallar el fil és molt alt, i hi ha una necessitat de mantenir els caràcters forts a ratlla.

—Aquesta idea recorre tot el llibre. A la costa est dels Estats Units ningú no frena els caràcters forts. A Catalunya, sí.

—Quan em van proposar aquest llibre, que no el vaig triar jo, sinó que és un encàrrec, era evident que no podia fer-lo sense parlar de mi. Tothom que em coneix té una imatge de mi de persona superba, creguda, fanfarrona, milhomes, prepotent; i aleshores he d'explicar aquesta experiència. Però aquest no és un pecat que tu et veus a tu mateix, sinó que veus a través de la mirada dels altres. Per tant, no només has d'explicar quina és l'experiència íntima d'algú considerat superb, sinó també què vol dir culturalment que en un lloc es compregui la supèrbia d'una determinada manera. Havia d'explicar les dues bandes. Què vol dir ser superb, i què vol dir que una societat consideri determinats trets de supèrbia.

—Resum del llibre seria: sóc superb, i què ?

—No. El resum d'aquest llibre seria la supèrbia és una cosa que m'ha preocupat en el curs de la vida. I he procurat treballar-la, sobretot la part de definició de supèrbia que implica que la gent se senti menyspreada. No m'agrada que la gent se senti menyspreada per mi. I per tant, sóc superb i ho treballo. Per arribar als vuitanta anys i ser insuportable del tot [riu]. Però sí, forma part del meu treball moral. És el que m'ha tocat.

—'A Catalunya ens hem de reprimir per prosperar.' Frase del llibre.

—Crec que és un tret polític, cultural, intel·lectual i periodístic. Només prosperes si envies el senyal que en el moment crític no seràs un problema. No és tant que et diguin has de fer això, has de fer allò, sinó que has d'emetre els senyals que quan et

08:00 Les portades: 'Itàlia tanca totes les escoles i les universitats' i 'Nova topada entre JxCat i ERC al ple del parlament'

01:50 Puig pacta amb els empresaris per reforçar la presència a Brussel·les

01:50 Els socialdemòcrates no volen que Andorra entri a l'FMI

22:22 La UE no 'tolerarà' entrades 'il·legals' de refugiats des de Turquia i enviarà l'ajuda necessària a Grècia per blindar la frontera

21:50 Jordi Graupera: 'Ens calen lideratges que siguin superbs'

21:50 Polícies en 'manada'

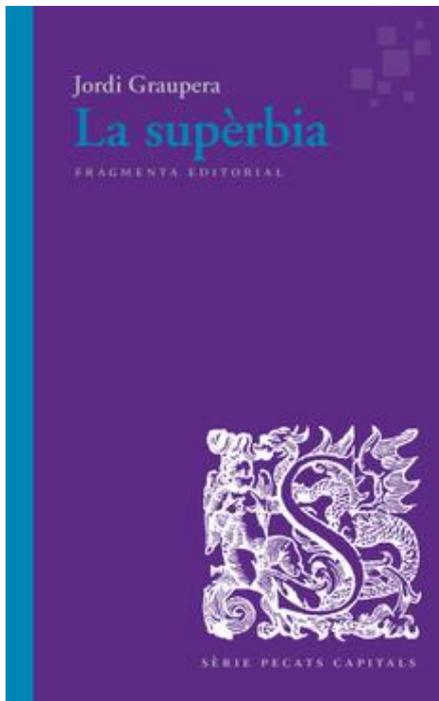
21:50 Perill etnicista en l'unionisme?

21:50 El Tribunal d'Edimburg decideix si refusa l'euroordre contra Ponsatí o l'ajorna

passi una corrupció per davant, quan et demanin que aquest article no el publicuis, quan et diguin no et presentis a les eleccions, sabràs fer un pas enrere i acceptar l'*status quo*.

—Una altra frase: 'A Catalunya tenim una moral que fa impossible segons quins líders.' Això la gent ho llegirà en clau de Primàries. Aquest ens ve a dir que no és que hagi fallat ell, és que ha fallat el país.

—En aquest llibre he intentat de dir la màxima veritat de què sóc capaç, i tots quan escrivim caminem cap a l'intent de ser genuïns, i això que dius ho he dit sabent que algú reaccionarà així: diu que el líder hauria de ser ell. Però al final he decidit d'escriure-ho independentment de què pensi la gent. Dit això, no dic que jo sigui la persona que ha de fer això, sinó que penso que en general ens convindria que els líders que tenim es deixessin anar més, o que la gent que es veu capada per aquest sistema cultural de repressió dels caràcters forts tingués vies per a entrar-hi. I això sí que és Primàries. Un intent de generar un mecanisme que faci prosperar en una llista electoral gent segons la capacitat de posar al centre de la conversa unes determinades idees, i no per la seva capacitat de ser lleial als lideratges i cúpules que pretenen que emetis el senyal que en el moment crític sabràs fer un pas enrere.

—Al llibre dividiu la gent entre històrics (pendents de l'opinió dels altres) i obsessius (sense estar-ne pendents). Vós on sou?

—Jo pensava que era històric, que tenia més tendència a estar pendent de què pensen els altres, que no pas de mi mateix. Escrivint aquest llibre m'he adonat que és al revés. És un llibre obsessiu, d'algú que dóna voltes a les coses, com són i com deixen de ser.

—La societat a Catalunya castra els personatges forts. I la família? La vostra, per exemple.

—Diria que no. Vaig néixer en una família de tres generacions. La dels meus avis era reprimida literalment. Tant per la moral com per la postguerra. Sempre dic que hi ha dues dretes catalanes. Una de gastadora, de restaurant i roba cara: Nacho Sanhauja.

I una d'extremadament austera, i continguda, de 'jo parlaré de vostè al meu avi', de no malgastar absolutament mai. Eren els avis. La segona generació, pares i oncles, una mica més alliberada que la dels avis, però que, justament perquè es fa adulta en el moment final del franquisme i principi de la democràcia, incorpora valors de repressió. De contenció. I finalment la nostra, nascuda en democràcia, que viu aquest xoc. Però per mi no és important l'educació rebuda a la família, sinó la del món.

—Per exemple?

—Per exemple, quan vas a classe, què es valora en un examen o no. Quan vas a la universitat, quan comences a escriure, quan entres en un despatx d'advocats o entres de cambrer. En aquest país ha costat molt que el treballador precari vagi contra el cap, que li paga una part del sou en negre. En part per lluita de classes, però en part per la cultura d'aversion al conflicte, al xoc frontal. I això ens contamina a tots. Un exemple. Quan arribo als Estats Units, d'estudiant, veig que l'alumne que s'endú la beca, i preferit del professor, és el que demostra que el professor va equivocat. Mentre que la meua experiència anterior era que l'alumne que se'n surt és el més alineat amb les tesis del professor. O que si li demostra que va equivocat,

ho fa en privat. El meu mal no vol soroll. En part per una qüestió darwiniana, si tu vols, que els supervivents no són els valents. Un altre exemple.

—**Vejam.**

—Vaig fer el doctorat amb un amic de Podem de Madrid. Em truca i m'explica un cas clar d'injustícia en un examen oral, molt important, per part del professor. I em diu, què faig? I jo vaig dir-li, literalment: sigues part de la solució i no del problema. No hi ha cosa més convergent. Ofereix-li de repetir l'examen, que noti que no tens cap problema amb el contingut que has de defensar. I es va fer un silenci. I em va dir: però tu ets boig? El que he de fer és anar allà i armar l'escàndol més gran que sigui capaç. Va fer-ho, i evidentment tenia raó ell. En la forma i en el fons. Per mi això va ser una lliçó. Vaig veure que estava culturalment girat. El que hem de fer és defensar allò nostre fins a les últimes conseqüències.

—**Voleu dir que el procés no trenca una mica, però, aquest fil del mal no vol soroll, que segons dieu defineix tant el nostre país?**

—És una bona pregunta. I una mica, sí. En la base, i en l'origen, sí que hi ha un procés de desvetllament. I ha canviat algunes de les nostres actituds i de la nostra vida. Però al final la direcció política ha aconseguit que d'això només en sobrevisqui el folklore. El clatellot, l'actitud fatxenda, una crítica a Espanya sense por. Fa molts anys vaig fer **una columna** a La Vanguardia, que tu **vas comentar**. Sobre Nietzsche i la fase del no. Important saber dir que no. Encara més saber dir que sí. Hem après a dir que no, i plantar-nos, però encara no hem après a dir que sí. Però això crec que ens calen lideratges que siguin superbs. Què vull dir, amb això? No vull dir viciosos, i pecaminosos, ni creguts, sinó que siguin gent prou vanitosa per a entendre que has d'anar a buscar la gent i escoltar que diu, però prou orgullosa per a llançar aquesta energia cap a un lloc incert i ignot. I te'n poso un exemple clàssic. En un camp de concentració, davant un filat electrificat, un líder pot dir: tranquils, el filat no és electrificat. Salteu. Però un líder de veritat posarà la mà damunt el filat i dirà: ho veieu, no és electrificat. Som-hi. I després hi ha els líders del procés que van dir: segur que voleu saltar el filat? Pensem-nos-ho.

—**Dieu que a Catalunya a la guerra de 1936-1939 van morir els valents, i nosaltres som fills dels covards i derrotats.**

—No tots. Però es pot dir amb bastant seguretat que els exiliats i els morts eren el valent de cada casa. D'una manera genèrica.

—**Els vostres avis, per exemple, són els covards?**

—Els meus avis eren tots dos republicans. L'avi Graupera, per convicció. Home que va morir abans que Franco i abans que s'obrís l'ampolla de xampany a la nevera. A

la guerra es va salvar perquè la meva àvia va fer una cosa molt valenta. Cosa que no et diré, perquè abans ho vull comprovar del tot, de tan bèstia com és. I l'avi Garcia Milà és com un Joan Sales. No podia guanyar la guerra, guanyés qui guanyés. Catòlic votant d'Acció Catalana. I que no va anar al front perquè tenia set diòptries a cada ull. I passada la guerra es va adaptar. Per això, quan a Primàries vam fer la campanya electoral, vaig tenir una conversa amb Diana Coromines i Calders. I li vaig dir: 'Tu ets filla de l'exili. La gent que va preferir la misèria a abaixar el cap. I jo sóc fill d'una gent que va prosperar en el franquisme. Gent que va preferir prosperar a apujar el cap. Si tu i jo ens posem d'acord, això és imparable.'

—**Doncs us vau posar d'acord. I no vau ser imparables.**

—Home. No dic que ho hagi de fer a la primera, això.

—**Això vol dir que us tornareu a presentar de candidat per Primàries?**

—Sóc molt poc polític en el sentit de dir: mai no em presentaré. No saps on et portarà la vida. La veritat és que no ho he decidit. Però no vull el titular de 'Graupera no descarta'. Perquè no ho descarto, però tampoc no ho planifico.

—**Aquest dissabte hi ha congrés de Primàries. Què votareu, doncs?**

—Votaré que Primàries ha de presentar-se a les eleccions autonòmiques. Però jo no m'hi presentaré. Ho tinc dit des del 26 de maig.

—**I potser d'aquí a deu anys, sí?**

—O potser a les municipals vinents. No ho sé. La meva diagnòsi no ha canviat: el problema que tenim no és tan sols la democràcia espanyola. És la democràcia catalana. I els dèficits democràtics que tenim dins. I que fins que no conquerim Barcelona de veritat, no ens en sortirem. Continuo treballant en aquests dos camps. I perdona, però faig la falca, i per mi és important: des de les municipals fins ara, què hem fet? Treballar perquè Primàries es consolidés, estructura i documents i cedir tots els càrrecs executius perquè existís una gent que no depengui de mi. Ara sóc associat de base de Primàries. I aixíestic.

—**Per acabar: autors que us hagin inspirat per fer el llibre?**

—Jaume Balmes, on ja es veu aquest fil roig que surt al meu llibre, que la cultura del país reprimeix els caràcters forts. Lectures filosòfiques dels últims anys: Aristòtil, Hobbes, Plató. I tota l'obra periodística amb la qual he anat treballant: Foster Wallace, Gay Talese, Tom Wolfe, grans periodistes nord-americans que són molt hàbils descrivint caràcters. I que m'han servit molt.

jordi graupera

Per a VilaWeb el vostre suport ho és tot

Sostenir un esforç editorial del nivell i el compromís de VilaWeb, únicament amb la publicitat, és molt difícil. Per això necessitem encara molts subscriptors nous per a allunyar qualsevol ombra de dificultats per al diari. Per a vosaltres aquest és un esforç petit, però creieu-nos quan us diem que per a nosaltres el vostre suport ho és tot.

Podeu fer-vos subscriptors de VilaWeb en [aquesta pàgina](#).

Vicent Partal

Director de VilaWeb